OBRONA LWOWA 1918

SEMPER FIDELIS

6. WALKI W GALICJI

Podczas gdy mieszkańcy Lwowa przez trzy tygodnie bronili redut w centrum miasta, na prowincji trwały walki pomiędzy oddziałami ukraińskimi i wspierającymi ich chłopskimi bandami a polską samoobroną. Niemal codziennie do Lwowa przedzierali się ochotnicy - byli legioniści, zdemobilizowani żołnierze, harcerze i kolejarze. Zaplecze ZURL było stopniowo ograniczane, bowiem 11 listopada wojska rumuńskie opanowały Czerniowce - stolicę Bukowiny.

PIERWSZY TYDZIEŃ LISTOPADA

TRASA POWROTU ŻOŁNIERZY C.K. 90 PUŁKU PIECHOTY:

Powrót żołnierzy c.k. 90 Pułku Piechoty, złożonego głównie z Polaków, z **Odessy** do **Jarosławia**. Niestety żołnierze nie wsparli polskiej obrony **Lwowa**.

MIASTA OPANOWANE PRZEZ ZURL:

- 1 LISTOPADA
- 2 LISTOPADA
- 3/4 LISTOPADA
- 6 LISTOPADA

MIEJSCA POLSKIEGO OPORU

ODDZIAŁ INTERWENCYJNY Z C.K. 97 PUŁKU PIECHOTY:

Około **750** polskich żołnierzy z c.k. 97 Pułku Piechoty - próbuje z okolic **Tarnopola** ruszać na odsiecz do **Lwowa**. Zostają jednak otoczony przez siły ZURL i zmuszony do kapitulacji.

JASSY:

W **Jassach** (**Rumunia**) toczą się polsko-francuskie rozmowy na temat wystąpienia Francji po stronie Polski.

BORYSŁAWSKO-DROHOBYCKIE ZAGŁĘBIE NAFTOWE

W drugiej połowie XIX wieku zaczęto eksploatować złoża ropy naftowej w okolicach **Borysławia** i **Drohobycza**. Wokół miast powstawały setki szybów naftowych, rafinerie i tory nowych linii kolejowych. **Borysław** był nie tylko ważnym ośrodkiem przemysłowym, ale i sercem galicyjskiego ruchu robotniczego. Ciężkie warunki pracy wiertaczy opisał m.in. **Józef Rogosz** w powieści **"W piekle galicyjskim"**. Kontrolowanie tego terenu zapewniłoby której ze stron zyski z handlu oraz zabezpieczyłoby potrzeby rodzącego się państwa, jego przemysłu i armii.

„Zanim Szczepanowski odkrył Słobodę Rungurską, mierzyło się u nas ropę na garnce, od czasu Słobody liczyliśmy produkcję na baryłki, od czasu zaś, gdy Szczepanowski odkrył Schodnicę, liczy się już tylko na wagony"

Władysław Długosz

ROCZNE WYDOBYCIE ROPY NAFTOWEJ W GALICJI:

2 750 000 TON

(3 MIEJSCE NA ŚWIECIE)

SZYB "OIL CITY"

POCZĄTEK EKSPLOATACJI - 1908 ROK

100 DZIENNIE

1000 M GŁĘBOKOŚCI

KOMPANIA BORYSŁAWSKA

I. Na początku listopada lokalny oddział POW rozbraja austriacką załogę w Borysławiu. W sąsiednim Drohobyczu władzę przejmują Ukraińcy i rozpoczynają ataki na polskie placówki w Borysławiu. Z dnia na dzień zaciska się pierścień oblężenia. Obrońcy decydują się przebić na zachód.

ODDZIAŁ OCHOTNIKÓW:

22 KARABINY MANNLICHER (PO KILKA NABOI W ZAPASIE)

112 OCHOTNIKÓW

II. W nocy z **9** na **10 listopada** ochotnicy z **por. inż. Romanem Marchnickim** na czele wyruszają na zachód. Aby uniknąć kontaktu z ludnością ukraińską, Polacy gromadzą żywność i transportują ją na jednym aucie i dwóch konnych wozach. Próbują przebić się w kierunku polskich terenów. Maszerują przez Mraźnice, Podbuż, Podmonasterek, Czerchawę i Błazów.

III. Aby zmylić ukraińskich chłopów, śpiewają rusińskie pieśni. Staczają bitwę pod Starym Samborem i przebijają się przez szosę zablokowaną przez regularne oddziały ZURL. Przez Krościenko wkraczają **13 listopada** do Berechowa, gdzie opanowują pociąg. Tego samego dnia osiągają Sanok.

DOTARŁO JEDYNIE **57**

19 LISTOPADA NAD WSZYSTKIMI WOJSKAMI W GALICJI DOWÓDZTWO PRZEJMUJE GEN. TADEUSZ ROZWADOWSKI

SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA

POLSKA: V 1919

Polacy przystępują w porozumieniu z Rumunią do ofensywy przeciwko ZURL zwanej "czortkowską".

CZECHOSŁOWACJA: I 1919

Zakarpacie należało do końca I wojny światowej do Królestwa Węgierskiego. Tereny te zamieszkują Rusini, Słowacy i Węgrzy. Fiaskiem kończą się próby pozyskania miejscowej ludności do idei państwa zachodnioukraińskiego. Zimą 1919 roku Czechosłowacja zajmuje region i włącza go do swojego państwa.

RUMUNIA: XI 1918

11 listopada wojska rumuńskie zajmują Czerniowce i okupują tereny Bukowiny - byłego austro-węgierskiego kraju koronnego zamieszkałego przez ludność rumuńską, ukraińską, polską, niemiecką i żydowską.

ŹRÓDŁA:
-Tyszkiewicz M., *Obrona Borysławia i przebicie się kompanii borysławskiej do Sanoka 1918* [w:] *Źródła do dziejów walk o Lwów i województwo południowo-wschodnie, seria II*, Lwów 1936;
-Lorenz K., Szwed-Lorenz J., Ślusarczyk S., *Rozwój i upadek przemysłu naftowego w Galicji* [w:] *Heraldica Minariana*, 4, 2017
-Klimecki M., *Lwów 1918-1919*, Warszawa 2000

ZDJĘCIE TYTUŁOWE: „SEMPER FIDELIS. OBRONA LWOWA W OBRAZACH WSPÓŁCZESNYCH", LWÓW 1930

OPRACOWANIE: ŁUKASZ WRONA, PAWEŁ KUROWSKI
KONSULTACJA MERYTORYCZNA: MICHAŁ MASŁOWSKI, DR WOJCIECH FRAZIK, DR PAWEŁ NALEŹNIAK

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Krakowie

#MOJA NIEPODLEGŁA.